

Seat No. : _____

AR-111

May-2016

B.A., Sem.-II

**CC-111 : Psychology
(Basic Psychological Process – II)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંકો ગુણ દર્શાવે છે.

1. પ્રયોગ એટલે શું ? મનોવિજ્ઞાનની પ્રાયોગિક પદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવો. **14**
અથવા
નિરીક્ષણની વ્યાખ્યા આપી, નૈસર્ગિક નિરીક્ષણ અને વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.
2. શિક્ષણ એટલે શું ? શાસ્ત્રીય અભિસંધાન પાવલોવના પ્રયોગ સહિત સમજાવો. **14**
અથવા
બોધાત્મક શિક્ષણ એટલે શું ? પ્રયોગ સહિત સમજાવો.
3. સ્મૃતિનો અર્થ આપી, ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિ અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
સ્મૃતિ એટલે શું ? ધારણ માપનની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
4. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની વ્યાખ્યા આપી, મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના ઉપયોગોની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
બુદ્ધિ કસોટીના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

5. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 6
- (1) સી.ટી. મોર્ગન વર્ણનાત્મક પદ્ધતિઓને _____ વિભાગમાં વહેંચે છે. (ત્રણ, ચાર)
- (2) સામાજિક જૂથના લોકોનો અને સામાજિક સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવા માટે મુખ્યત્વે _____ નો ઉપયોગ થાય છે. (ચિકિત્સાત્મક પદ્ધતિ, સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ)
- (3) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ એ એક _____ પદ્ધતિ છે. (પ્રશ્નાવલિ, સર્વે)
- (4) ધારણ માપનની મુખ્ય પદ્ધતિઓ _____ છે. (ત્રણ, ચાર)
- (5) સૌપ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના ઈ.સ. _____ માં થઈ હતી. (1905, 1916)
- (6) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના મુખ્ય લક્ષણો _____ છે. (ત્રણ, ચાર)

- (બ) જોડકાં જોડો : 8
(1) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ	(a) બીને
(2) સ્મૃતિનો અંતિમ તબક્કો	(b) પ્રયોગ
(3) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન	(c) બેનેટ અને કોહેન
(4) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની વ્યાખ્યા	(d) પુનઃ પ્રાપ્તિ
(5) સ્મૃતિનો પ્રથમ તબક્કો	(e) સી.ટી. મોર્ગન
(6) પ્રથમ બુદ્ધિ કસોટી	(f) એન. ઓનાસ્ટસી
(7) પરિવર્ત્યો	(g) સંકેતાકન
(8) શિક્ષણની વ્યાખ્યા	(h) પાવલોવ

Seat No. : _____

AR-111

May-2016

B.A., Sem.-II

CC-111 : Psychology

(Basic Psychological Process – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figure to the right indicates marks.

1. Define Experiment. Explain in detail the Experimental method of psychology. **14**

OR

Define observation. Discuss the natural observation and systematic observation method.

2. Define Learning. Explain classical conditioning with Pavlov's experiment. **14**

OR

What is cognitive learning ? Describe it with experiment.

3. Give meaning of Memory. Discuss short term memory and long term memory. **14**

OR

Define Memory. Discuss methods of measurement of Retention.

4. Define Psychological test. Discuss uses of Psychological test. **14**

OR

Discuss the types of Intelligence Test.

5. (a) Fill in the blank with a suitable option : 6
- (1) C.T. Morgan divides observation method into _____ parts. (three, four)
  - (2) In order to understand social groups and social problems _____ is mainly used. (clinical method, survey method)
  - (3) Systematic observation is a _____ method. (Questionnaire, Survey)
  - (4) Retention measurement has main _____ methods. (three, four)
  - (5) The first intelligence test was established in _____ A.D. (1905, 1916)
  - (6) Good psychological test has main _____ characteristics. (three, four)

- (b) Match the following : 8
(1) Systematic observation	(a) Binet
(2) Last stage of Memory	(b) Experiment
(3) Classical Conditioning	(c) Bennet and Kohen
(4) Definition of Psychological test	(d) Retrieval
(5) First stage of Memory	(e) C.T. Morgan
(6) First Intelligence test	(f) Anne Anastasi
(7) Variables	(g) Encoding
(8) Definition of Learning	(h) Pavlov
-